

2 Koningen

'De dood in de pot'

2 Koningen 4,38-44

Markus 8,11-21

Gemeente van Jezus onze Heer

'De dood in de pot' vinden, wat is dat?

Het is in eerste plaats een uitdrukking die symbool staat voor honger.

De dood in de pot, dat is 'honger lijden'.

Hongerlijden is naar mijn mening de grootste belediging van onze moderne tijd; dat de mensheid gescheiden in rijk en arm, in kansrijk en kansloos, dat die mensheid niet bij machte is om ieder mens dagelijks brood te geven. En dat terwijl er genoeg voedsel en water op de wereld voorhanden is.

De dood in de pot, honger in deze moderne tijd: Ik vind het een belediging van het leven en een belediging van God.

De dood in de pot.

Wat bewaar je in een pot? Dat is dagelijks brood. Als je geen potten hebt dan kun je geen voedsel bewaren, dan kun je geen water halen. Het is misschien wel het oudste gereedschap van de mens. Een pot om uit te eten en te drinken.

Waarschijnlijk stonden er om die reden gouden potten op het altaar in de tempel van Jeruzalem. Gevuld met meel en honing en olie waren deze heilige potten het symbool van de overvloed die er in het land te vinden was. Deze heilige potten waren een inspiratie in jaren als oogst mislukte. God zou hen te hulp komen bij de volgende oogst.

De heilige potten waren nooit leeg. Ze stonden voor goddelijke overvloed.

Wat bewaar ik in mijn pot?

Laat ik het anders vragen: Als ik kijk naar mijn eigen leven, wat vind ik dan dat de moeite waard is om te bewaren, en wat vind ik in mijn leven dat beter weggeworpen kan worden?

Deze ethische vraag komt naar u en mij toe vanuit deze Elisa-episode.

Ik kom er zo dadelijk op terug, maar denk alvast maar na over het antwoord dat jij persoonlijk zou geven op deze vraag: Als ik naar mijn eigen leven kijk, wat kan dan beter weggeworpen en wat moet zeker bewaard blijven?

De geschiedenis van de koningen van Israël wordt ons verteld vanuit het diepe geloof dat God Het volk had gered van de honger en de slavernij in Egypte. Maar we leren al gauw dat de koningen niet het leven lief hebben, maar zich buiten gaan aan bloedvergieten.

Elise diende koning Jehu, en dat was voorwaar geen lievertje. In zijn dagen was het land gespleten in het koninkrijk Juda en het koninkrijk Israël (beide stonden elkaar naar het leven) waren rivalen van elkaar. En Jehu, koning van Israël heeft veel doden op zijn geweten: de

Navolgers van Achab, zijn voorganger koning Joram en hun families waren onder de vele slachtoffers onder het koningschap van Jehu

Je zou kunnen zeggen dat het koningschap in Israël gekenmerkt wordt door moord en doodslag; de dood is er heer en meester
Des te zwaarder de taak van de profeet Elisa om in godsnaam duidelijk te maken dat niet de dood maar het leven gekoesterd moet worden

En van Elisa wordt verteld dat hij vele wonderen verricht, juist om het volk en de koning te wijzen op de kracht van het leven; om hen duidelijk te maken dat hun God de levengever is, en dat hun God de hoeder en beschermer is van hun leven. En dat het leven heilig is en heilig gehouden moet worden.
Moord en doodslag, oorlog en geweld, het is de ultieme ontheiliging van het godgegeven leven.

De koningen van Israel en Juda zijn geobsedeerd door afbraak en vernieling, los van God zijn ze.

En dan realiseer je je hoe moeilijk de taak van de profeet moet zijn geweest. Wat was zijn boodschap? Zijn boodschap was simpel dit: Als de koning trouw is aan de God van Abraham dan zal dat voorspoed en vrede brengen, maar als de koning ontrouw is aan God die hen bevrijdde uit Egypte, dan zal er rampspoed komen over het land en het volk.

Elisa heeft steeds zijn koning hieraan herinnerd . Wat bewaart de koning in zijn pot? Wat houdt hij voor heilig en goed? Steeds weer herinnert de profeet aan de gaven die God geeft aan de mensen. Zijn liefde en kracht, maar ook zijn opdrachten. Dat Israel een zegen mag zijn voor alle volken op de aarde en een voorbeeld voor de wereldgemeenschap.

En nog is en blijft het spannend tot de dag van vandaag of Israel deze hoge roeping waar kan maken. Ook vandaag mogen wij bidden en hopen dat vanuit Jeruzalem wereldvrede zal groeien, misschien niet in onze levensdagen, maar dan toch zo spoedig mogelijk.

Ook in onze tijd zijn er lieden die in hun pot niets anders bewaren dan haat en moordlust. Niet voor niets zei Kofi Annan deze week over de daders van de aanslag in Bagdad: Ik weet niet welke God zij aanbidden, maar dit is niet wat God wil.

Gemeente, God wil dat wij in onze potten bewaren wat het meest kostbaar is: Onze liefde voor het leven.

'De dood in de pot'

Het is een pot van aardewerk.

En een aardewerken pot is bijzonder breekbaar.

Net zo breekbaar als het menselijk leven.

Die aardewerken pot staat ook voor: Het leven.

Ons breekbare en kwetsbare leven.

Wij mensen behoren in heel de schepping tot de meest kwetsbare schepselen.
Ik meen te begrijpen dat God juist daarom voor mensen kiest.

En zo meen ik ook het werk van Jezus te verstaan: Hij die van Godswege herdert over ons kwetsbare breekbare leven.

Kwetsbaar zijn we, niet alleen in ziekte, pijn en verdriet, maar kwetsbaar zijn we ook in onze macht.

Jezus noemt ons kwetsbaar, omdat wij wel oren hebben, maar niet horen.
En wel ogen hebben, maar niet zien.

Als Jezus de menigte te eten geeft van slechts vijf broden, dan doet Hij dat niet om onze magen te vullen, maar om ons te leren horen en te leren zien.

Leren zien, dat wat God aan één mens doet, Hij dat doet aan alle mensen.
Ons leren zien, dat Gods liefde grote menigten kan aanraken en bevrijden.

Die heilige potten op het altaar in de tempel zijn nooit leeg, maar altijd vol.
Gods liefde, daarvan is de wereld altijd vol. Als wij het maar willen zien. En als mensen zich maar aan die goddelijke liefde durven overgeven.

‘De dood in de pot’

Eén bijbelse figuur staat mij hierbij vooraan in de gedachten. Het is Job, die totaal berooid, met een potscherf, zijn jeukende zweren krabt.

In Job herkennen wij de ellendige breekbaarheid van het leven.

En tot onze verbazing laat diezelfde Job zich niet van zijn God losweken, wat er ook is gebeurd en wat zijn vrienden ook verzinnen.

Lieve mensen, vraag jezelf: Wat wil ik in mijn leven bewaren en koesteren?

Wil je je angsten bewaren en koesteren?

Wil je je angst voor ziekte en pijn koesteren?

Of je angst om te vereenzamen?

Je angst voor wat de ander van je vindt?

Wat wil je bewaren?

De dood en alles wat dood brengt en doods is? De Dood in de pot?

Of willen we het wagen met wat de hemel ons dagelijks aanreikt:

Vertrouwen

Levenskracht

Hoop en overgave

Liefde

Wat willen we?

In de huidige wereldorde, waar onvrijheid en terreur de boventoon voeren, wordt ons geloof in God behoorlijk op de proef gesteld.

De wereld lijkt zich, net als Israël, op te splitsen in twee rivaliserende rijken: Een rijk van dood en verderf en een rijk van vrijheid en zogenaamde tolerantie.

Maar wij moet ons door niets van onze principes af laten brengen.
Juist in een wereld van onvrijheid en terreur mogen wij als kinderen van God kiezen voor het leven.

De Verenigde Naties doen dan op wereldschaal.
Wij mogen dat doen in onze eigen levenskring.
Dicht bij huis vraagt God ons om voor het leven te kiezen: In ons eten en drinken, in onze leefgewoonten, in ons dagelijks werk, in ons sociale leven, in ons intieme leven.
Kies dan het leven, en al wat leven doet en leven brengt.

Niet een leven van: De dood in de pot.
Maar een leven van: Liefde en overgave.

Ik zal de laatste zijn om hier vanuit de hoogte te zeggen dat dat gemakkelijk zou zijn.
Geen sprake van!
Liefde voor God en overgave aan zijn wil is absoluut niet eenvoudig.

Maar als je iedere dag weer die uitdaging aangaat, dan zal dat zegen brengen.
Dat is zeker. Kies daarom het leven, gemeente.

‘De dood in de pot’
Deze woorden ontmaskeren de dodelijke keuzes die mensen maken.
Deze woorden wijzen ons op de beledigingen van de moderne tijd: Honger, terreur en onvrijheid.

Maar ‘de dood in de pot’ kent Godzijdank een alternatief. Een goddelijk alternatief.

Ik hoop dat u daarover wilt nadenken en met elkaar spreken.

Vraag het jezelf en vraag het elkaar:
Wat laat ik achter mij en wat wil ik voor Gods aangezicht koesteren en bewaren?

AMEN